

೩೫ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧ
ಯೋಗಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿನಯದಿಂದ “ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀಗುರುದೇವನು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದ
ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದನು. ||೧|| ಆ ಬಳಿಕ ನಡೆದ ಕಥಾನಕವೇನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಗುರು
ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ನನ್ನ ಮನವು ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೨|| ಸಿದ್ಧನು-ಅಪ್ಪಾ !
ಮುಂದಿನ ಆಪೂರ್ವವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳು ಯಾವಳ ಮೃತಪತಿಯು ಜೀವಂತನಾದನೋ, ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯು
ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿನಂತಿಸಿದಳು. || ೩ || ಕೈ ಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ— “ಸ್ವಾಮಿನ್ ! ಮುಂದೆ
ನಮಗೆ ಅದಾವ ಗತಿ ? ನಾವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ? ||೪|| ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ
ಉಳಿಯುವಂತೆ ಯಾವುದೊಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿದಳು. || ೫ || ಅದಕ್ಕೆ
ಗುರುನಾಥನು ನಸುನಗುತ್ತ— “ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅದೆಂತಹ ಉಪದೇಶವು ? ಅವರು ಹರುವದಿಂದ ಪತಿಭಕ್ತಿ
ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದು. || ೬ || ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ
ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವುಂಟಾಗುವುದು. ಮೊದಲು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಒಗೆ ವಿಘ್ನವಾಯಿತು ||೭||
ಎಂದನು. ಇಂತು ಶ್ರೀಗುರುವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಿನಯದಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು, — “ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅದೇನು
ಕಾರಣ ಮಂತ್ರಹೀನರು ? ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಒದಗಿದ ವಿಘ್ನವೇನು ||೮|| ಸ್ವಾಮಿ ! ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ನಮಗೆ ಹೇಳುವ ಕೃಪೆಯಾಗಬೇಕು” ಹೀಗೆಂದು ಕರುಣಾವಚನಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಳು. || ೯ ||

ಈ ವಿಷಯಕವಾದ ಒಂದು ಪೂರ್ವ ಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದೈತ್ಯರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಳಗವು ನಡೆಯುತ್ತಲಿತ್ತು. ||೧೦|| ದೈತ್ಯ ಸೈನ್ಯವು ರಣದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ದೈತ್ಯರು ಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರನು ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ಸತ್ತವರನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸುವನು, ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಪುನಃ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವನು. ||೧೧|| ಇಂದ್ರನು ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಹೊಡೆದ ಕೂಡಲೆ, ಶುಕ್ರನು ಅಮೃತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ದೇವಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು, ರಾಕ್ಷಸರು ಕೂಡಲೆ ಬರುವರು. ||೧೨|| ಈ ವಿಧವಾಗಿ ದೇವ-ದೈತ್ಯರ ಯುದ್ಧವು ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಗ ಒಂದು ದಿನ ಇಂದ್ರನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಗೆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಮಂತ್ರಕರಣೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನಿವೇದಿಸಿದನು. ||೧೩|| ಅವನು ಕೇಳಿ ಈಶ್ವರನು ಅತ್ಯಂತ ಸಿಟ್ಟಾದನು. ಕೂಡಲೇ ನಂದಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು—“ ನೀನು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ತರಬೇಕು ” ಎಂದು. ||೧೪|| ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಂದಿಯು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಅವನು ತಪಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿದ್ದನು. ನಂದಿಯು ಅವನನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದನು. ||೧೫|| ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಶಿವನ ಹತ್ತಿರ ಎಳೆದೊಯ್ದನು. ಈಶ್ವರನು ಅವನನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ಯ ಖಷಿಯು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನುಂಗಿದಂತೆ ನುಂಗಿದನು. ||೧೬|| ಶುಕ್ರನು ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಶಿವನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಶಂಕರನಿಗೆ ಮರೆವು ಉಂಟಾದಾಗ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಹೋದನು. ||೧೭|| ಮೊದಲು ಶುಕ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು. ಈಶ್ವರನು ಉದರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರ್ಗವನೆಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದನು, ಮತ್ತೆ ಅಮೃತಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಹತ್ತಿದನು. ||೧೮|| ಇಂದ್ರನು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ಕರೆಸಿದನು.

ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ—“ ಶುಕ್ರನು ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಅಮೃತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವನು? ||೧೯||
ಅದಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗುರುರಾಯನೆ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೇ !
ನೀನು ಮೂರ್ತಿಮಂತ ವೀರನು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ-ಯುಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನೀನು ದೇವತೆಗಳ ಪುರೋ
ಹಿತನು. ||೨೦|| ದೈತ್ಯರು ಅದೆಂತಹ ದೈವಶಾಲಿಗಳು ನೋಡು ! ಶುಕ್ರನಂತಹ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮನನ್ನು
ಪಡೆದಿರುವರು. ಅವನು ಜೀವದ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವನಾದ್ದರಿಂದ ದೈತ್ಯರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ||೨೧||
ನೀನು ನಮಗೆ ಅವನಂತಹನಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿ ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವಿ ? ದೇವಗುರುವೆಂದು ಹೇಳಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವಿ. ಈಗ ಬೇಗನೇ ಒಂದು ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸು. ||೨೨|| ನೀನು ಯಾವತ್ತೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ಪೂಜ್ಯನು. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೃಪೆ ಮಾಡು. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ನಿನಗೆ ಸಮಾನನಾದ ಬುದ್ಧಿವಂತ
ನಲ್ಲ ” ||೨೩|| ಇಂತು ದೇವತೆಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಇಂದ್ರನು ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಹಲವು
ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದನು. ||೨೪|| ಗುರುವು
ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು—“ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಷಟ್ಕರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.
ಅಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಶುಕ್ರನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕಟ್ಟಾಗುವದು. ||೨೫|| ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರೂಪದಿಂದ ಯಾವ
ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಶುಕ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಆತನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಲಿತನೆಂದರೆ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ವಿಘ್ನವುಂಟು
ಗುವುದು. ||೨೬|| ನಮ್ಮ ಮಗನಾದ ಕಚನನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸೋಣ” ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ನುಡಿ
ದನು. ||೨೭|| ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಕಚನನ್ನು ಹತ್ತರ ಕರೆದು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ನೀನು
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರೂಪದಿಂದ ಶುಕ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು. ||೨೮|| ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಲ್ಲರನ್ನು ಮನಸಾರೆ ನಿಂದಿಸು. ಮನೋ

ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಶುಕ್ರನ ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಮಗುವೆ ! ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕಲಿತುಕೋ” ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ||೨೯|| ಕಚನು ತಂದೆಯ, ಇಂದ್ರನ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊಂದಿದನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶುಕ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ||೩೦|| ಆತನನ್ನು ಕಂಡು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ, ವಿನಯದಿಂದ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಪರಿಚಿತನಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ಶುಕ್ರನು-“ಎಲೋ, ನೀನಾರು ಎಲ್ಲಿಂದ, ಯಾವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೩೧|| ಆಗ ಕಚನು-“ಭಗವನ್, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗನು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನಮುಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೇವೆಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ||೩೨|| ನಾನು ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವೆ, ತಮ್ಮ ಚರಣಸೇವಕನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು. ನೀನು ಅನಾಥರ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಶಿರೋಮಣಿಯು” ||೩೩|| ಹೀಗೆಂದು ಕಚನು ಕರುಣೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಶುಕ್ರನ ಮಗಳಾದ ದೇವಯಾನಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಒಳ್ಳೆ ಕಕ್ಕುಲತೆಯಿಂದ ತಂದೆಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ||೩೪|| ದೇವಯಾನಿಯು ಶುಕ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು- “ತಾತಾ ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕಮಾರನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವ ತಕ್ಕವನಾಗಿ ತೋರುವನು. ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈತನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ||೩೫|| ಕಚನು ಸುಂದರನು., ಸುಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳವನು, ಮದನನಂತೆ ಮನೋಹರನು. ಇವನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯಾದರೆ ಒಳಿತಾಗುವದೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ||೩೬|| ಹೀಗೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಒಯಕೆಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಅದರಿಂದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಕೃಪೆಮಾಡಿ, ಕಚನನ್ನು ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ||೩೭||

ಇಂತು ಕಚನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಶುಕ್ರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯತೊಡಗಿದನು. ಆದರೆ ದೈತ್ಯರು ಈತನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯಗೊಂಡು, ಚಿಂತೆಯುಳ್ಳವರಾದರು. ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ, ದೇವಗಣವು ಕಪಟವೇಷದಿಂದ ಬರಹತ್ತಿತು. ||೩೮|| ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವರು. ಅದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಹತ್ತಿದರು. ||೩೯|| ಹೀಗೆ ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆಯಲು ಒಂದು ದಿನ ಕಚನನ್ನು ಸಮಿತ್ತಿಗಾಗಿ ಗುರುವು ಅಡವಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು. ಆತನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ||೪೦|| ದೈತ್ಯರು ಒಂದು ಘೋರಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಚನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು, ದ್ವೇಷದಿಂದ ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ತಾವೇ ಸವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ||೪೧|| ಆಗ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಮಗಳಾದ ದೇವಯಾನಿಯು ತಾತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಕಚನು ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಆತನು ಎಲ್ಲಿರುವನು ಶೋಧಿಸಿ ಕರೆತರಬೇಕು. ||೪೨|| ಆತನು ಬಾರದ ಹೊರತು ನಾನು ಉಟ ಮಾಡಲಾರೆನು ಎಂದಳು ಕಠೋರವಾದ ಅವಳ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕಂಡು, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದನು. ||೪೩|| ಧ್ಯಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಿದನು. ಆತನಿಗೆ ಮರಣವುಂಟಾದುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಒಡನೆಯೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರಬಲದಿಂದ ಬದುಕಿಸಿ, ಬೇಗನೆ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದನು. ||೪೪|| ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು. ದಿನಗಳೆದಂತೆ ದೈತ್ಯರ ದ್ವೇಷವು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಚನನ್ನು ದೈತ್ಯರು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ||೪೫|| ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಬಹುದೆಂದು ಕಚನ ಶವವನ್ನು ಕಡಿದು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಹತ್ತೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹರಡಿ ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ||೪೬|| ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿತು. ಕಚನು ಕಾಣದಾದನು. ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕಚನ ಗತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದಳು. ||೪೭|| “ತಾತಾ !

ಕಚನು ನನ್ನ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯನು. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಾರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಿಷವನ್ನು ಸೇವಿಸುವೆ. ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸು” ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸಹತ್ತಿದಳು. ||೪೮|| ಶುಕ್ರನದು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಮಮತೆ ಬಹಳ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶುಕ್ರನು ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೋಡಿದನು. — “ಅಹಹ! ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ||೪೯|| ಮಂತ್ರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವೋಘವಾದುದು. ಜಪಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅವಕಾಶ. ಕಚನು ಬೇಗನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅದರಿಂದ ದೇವಯಾನಿಗಾದ ಸಂತೋಷವು ಹೇಳಲಸದಳ. ಶುಕ್ರನೂ ಆನಂದಿತನಾಗಿ ಮಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ||೫೦|| ದೈತ್ಯಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು — “ಏನು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಈತನಿಗೆ ಸಾವು ಬಾರದು. ಗುರುಕನ್ಯೆಯ ಪ್ರೀತಿಯು ಈತನ ಮೇಲೆ ಬಹಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುವು ಬದುಕಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ||೫೧|| ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ನಾಳಿನ ಏಕಾದಶಿ ಬರಲು, ಪಾನಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸೋಣ. ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದು, ಆತನ ಶರೀರದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸೋಣ; ಅದನ್ನು ಗುರುವಿಗೆ ಕುಡಿಸೋಣ.” ||೫೨|| ಹೀಗೆಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರು. ಏಕಾದಶಿಯ ದಿನವೂ ಬಂತು. ದೈತ್ಯಶಿಷ್ಯರು ಕಚನನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ಒಯ್ದು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ||೫೩|| ಅವನ ಶವವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಆ * ಬೂದಿಯನ್ನು ಮದ್ಯದೊಳಗೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಶುಕ್ರಗುರುವಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದರು. ||೫೪|| ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಚನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಡು ಎಂದು ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿ, ಬಹಳೇ

* ಎಲುವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಆ ಭಸ್ಮವನ್ನೂ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ಗುರುವಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟರು.
(ಮಹಾಭಾರತ ಅದಿಪರ್ವ)

ಶೋಕಿಸಹತ್ತಿದಳು. ||೫೫|| ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಶುಕ್ರನು ಧ್ಯಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಕಚನು ತ್ರಿಭುವನಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ದೇವಯಾನಿಯ ದುಃಖವು ಮಿತಿಮೀರಿತು. ಅದರಂತೆ ಶುಕ್ರನಿಗೆ ಕನ್ಯಾಮೋಹವು ಹೆಚ್ಚಿತು. ||೫೬|| ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಶೋಧಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕಚನು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ ತೋರತೊಡಗಿದನು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಹವು ಶುಕ್ರನನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬಾಧಿಸತೊಡಗಿತು. ||೫೭|| ಶುಕ್ರನು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು—“ವತ್ಸೆ ! ಇನ್ನು ಕಚನು ದೊರಕಲಾರನು. ಇಂದು ಅವನು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ಅದೆಂತು ತೆಗೆಯಲಿ ? ||೫೮|| ಅವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಮರಣವುಂಟಾಗುವುದಲ್ಲವಮ್ಮ ? ಆತನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನದು ಅದೆಂತಹ ಅಭಿಲಾಷೆ !” ಎಂದು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ||೫೯|| ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಗೆ ವಿನಯದಿಂದ—“ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಬೇಕು, ನಾವೀರ್ವರೂ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಲವಾಗಿ ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ||೬೦|| ಇವನೇ ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವು ನನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ನೀನು ತಾರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವೆ” ಎಂದು ನಿಷ್ಕುರವಾಗಿ ನುಡಿದಳು. ||೬೧|| ಮಗಳ ಮಾತಿನಿಂದ ಶುಕ್ರನು ಸಂಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾದನು. ಕಚನನ್ನು ಬದುಕಿಸಹೋದರೆ, ತನಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಮರಣವುಂಟಾಗುವುವೆಂದು ಮಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ||೬೨|| ಕನ್ಯೆಯು ತಾತನಿಗೆ ನುಡಿದುದೇನೆಂದರೆ—“ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೀನು ಬದುಕಿಸುವಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಹೋಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುವಿಯಲ್ಲ ! ಇದು ತೀರ ಅಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿ” ಎಂದಳು. ||೬೩|| ಶುಕ್ರನು ದೇವಯಾನಿಗೆ—“ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಹೊರತು ಇನ್ನಾರೂ ಅರಿತಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವವರಾರು ? ||೬೪|| ಮಂತ್ರವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಲಾಗದು, ಷಟ್ ಕರ್ಣವಾದರೆ ಅಂದರೆ ಮೂವರು

ಅರಿತರೆ ಮಂತ್ರದ ಗುಣವು ನಾಶವಾಗುವದು. ಕಚನಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಹೋಗುವದು ” ಎಂದು ಶುಕ್ರನು ಹೇಳಿದನು. ||೬೫|| ಕನ್ಯೆಯಾದ ದೇವಯಾನಿಯು ತನ್ನ ತಾತನ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾದಳು. ತಂದೆಯ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ವಿನಯದಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು—“ಮಂತ್ರವನ್ನು ನನಗೆ ಕಲಿಸು. ||೬೬|| ಕಚನಿಗಾಗಿ ನೀನು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿನಗೆ ಮರಣವುಂಟಾದರೆ, ನಾನು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವೆ” ಎಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ||೬೭|| ಶುಕ್ರನು ಕನ್ಯೆಗೆ—“ಮಗು ! ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಕೂಡದು. ಹೇಳಿದರೆ ದೋಷವುಂಟು, ಎಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲುಂಟು. ||೬೮|| ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪತಿಭಕ್ತಿಯೇ ಮಂತ್ರವು. ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಪಿಸಕೂಡಿದು. ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ದೋಷವುಂಟಾಗುವದು. ಅಲ್ಲದೇ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಷ್ಟವಾಗುವದು” ಎಂದನು. ||೬೯|| ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಗೆ—“ಹಾಗಾದರೆ ಪಿತನೆ, ನೀನು ಸುಖದಿಂದ ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿರು. ಕಚನಿಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ನಿಲ್ಲದು. ನಾನು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವೆ” ಎಂದು ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡಳು. ||೭೦|| ಕನ್ಯೆಯ ಮೇಲಿನ ಶುಕ್ರನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನೆಲೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿದನು. ಉಪಾಯಗಾಣದೇ ಅವಳಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ||೭೧|| ಮಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಚನು ಕೇಳಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಪಟ ಕರ್ಣತೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಕಚನಿಗಾಗಿ ಜಪಿಸಿದನು. ||೭೨|| ಕಚನು ಶುಕ್ರನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಿದ್ದನು. ದೇವಯಾನಿಯು ಅದೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದಳು. ||೭೩|| ಮೂರು ಸಲ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಲು ಕಚನು ಅದನ್ನು ಪಾಠಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದು ಬಹಳೇ

ಸಂತೋಷಹೊಂದಿದನು. ||೨೪|| ಬಳಿಕ ಅವನು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, - “ಸ್ವಾಮಿ, ದೈತ್ಯದ್ವೇಷದಿಂದ ನಾನು ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಬೇಕು. ||೨೫|| ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಾನು ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದೆನು. ಮನದ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರೈಸಿದವು. ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾದೆನು.” ಹೀಗೆಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಎರಗಿದನು. ||೨೬|| ಅದಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಕಚನು ಹೊರಡಲನುವಾಗಲು, ದೇವಯಾನಿಯು ಸೆರಗನ್ನು ಹಿಡಿದು, — “ಕಚನೆ ನಿಲ್ಲು, ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗು. ||೨೭|| ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರು ಆಗಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವರು. ನಾನೇ ಹಟಹಿಡಿದು ನಿನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಲೇ ಬೇಕು.” ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ||೨೮|| ಕಚನು- “ದೇವಯಾನಿ ! ನೀನು ಗುರುಕನ್ಯೆಯು, ಗುರುಕನ್ಯೆಯು ಸಹೋದರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು, ಅಲ್ಲದೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯಾದೆ. ||೨೯|| ಇಂತಹ ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ದೋಷವುಂಟು. ಎಲ್ಲ ಋಷಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ದೂಷಿಸುವರು. ನೀನು ನನ್ನ ಸಹೋದರಿ”ಯೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೩೦|| ಕಚನ ಉತ್ತರದಿಂದ ದೇವಯಾನಿಯು ತೀರ ಸಿಟ್ಟಾದಳು. ತತ್ ಕ್ಷಣವೇ ಆತನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ನೀಡಿದಳು. “ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿ. ಬೇಕಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮರೆತು ಹೋಗಲಿ” ||೩೧|| “ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದ ಆಶೆಯನ್ನು ನೀನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸಿದಿ. ವಿದ್ಯೆಯ ಲವಲೇಶವಾದರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಕೂಡದು” ಎಂದು ಶಪಿಸಿದಳು. ||೩೨|| ಕಚನು — “ದೇವಯಾನಿ, ನೀನು ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಶಪಿಸಿದೆ. ನಾನೂ ನಿನಗೆ ಶಾಪಕೊಡುವೆನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಕುಲದೊಳಗಿನ ಪುರು

ಷನು ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸಲಿ. ||೮೩|| ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಪಿತನು ಸ್ತ್ರೀಯಾದ ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ಮೂಲಕ, ನಿನಗೆ ಆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವು ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ.” ||೮೪|| ಈ ಮೇರೆಗೆ ಶಪಿಸಿ ಕಚನು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಮಂತ್ರವು ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ದೈತ್ಯರು ಜೀವಂತರಾಗದಂತಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಇಂದ್ರನ ಭುವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವೇ ಸಂತೋಷ ||೮೫|| ಶುಕ್ರನ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಅಪಾತ್ರವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡದು. ಎಂದು ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಆ ಸಾವಿತ್ರಿಯೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೮೬|| ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೆಂದರೆ ಪತಿಸೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಕೊಡದು. ಅವರು ಗುರುವಿನ ಇಲ್ಲವೆ ಪತಿಯ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ವ್ರತ-ಉಪವಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೭|| ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗುರುವಿಗೆ- “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ರತಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಭಗವನ್, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ವ್ರತವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವದಾಗಬೇಕು. ||೮೮|| ನೀನು ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ತಾರಣ ಮಾಡುವವನು. ನಿನ್ನನ್ನಲ್ಲದೆ ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾರೆವು. ನೀನೇ ನಮಗೆ ತಾರಕನು. ನಿನ್ನ ಚರಣಸೇವೆಯೇ ನಮಗೆ ವ್ರತವು. ||೮೯|| ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲಿ ಸ್ವಾಮಿ !” ಹೀಗೆಂದು “ತಾವು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು, ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕೆ”ಂದು ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ||೯೦|| ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಸತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು.-ಅಮ್ಮಾ ! ನಿನಗೊಂದು ವ್ರತವನ್ನು ಹೇಳುವೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾಗುವದು; ನಿನ್ನ ಪತಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ದೊರಕುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ||೯೧|| ಆ ದಂಪತಿಗಳು- “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯವೇ ನಮಗೆ ಕಾರಣವು. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾವು ಆಚರಿಸುವೆವು. ||೯೨|| ಗುರು

ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅದಾವನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವನೋ ಅವನು ಘೋರವಾದ ರೌರವ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವನು. ನಿನ್ನ
ವಾಕ್ಯವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬಲ್ಲದು” ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದು, ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ||೯೩||
ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಶ್ರೀಗುರುನಾಥನು ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ವಿಶ್ವವನ್ನು ತಾರಣಮಾಡಲು
ಸಮರ್ಥವಾದ ಒಂದು ವ್ರತವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೯೪|| ಸಿದ್ಧನು—“ನಾಮಧಾರಕನೆ ! ಅವರಿಗೆ
ಶ್ರೀಗುರುವು ಒಳ್ಳೇ ಕೌತುಕವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ದಂಪತಿಗಳು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ
ಕೇಳಲುದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ||೯೫|| ಶ್ರೀಗುರುವು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ- ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ವ್ರತವನ್ನು
ಹೇಳುವೆನು. ಒಂದು ಸಲ ಋಷಿಗಳು ಪುರಾಣಿಕನಾದ ಸೂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ರತವನ್ನು
ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ||೯೬|| ಸೂತನು— ಎಲೈ ಋಷಿಗಳಿರಾ ! ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಲ್ಲರು ಅನುಷ್ಠಿಸ
ಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮನೋಹರ ವ್ರತವುಂಟು. ||೯೭|| ನಿತ್ಯಾನಂದನೂ ಶಾಂತನೂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನೂ ನಿರಾ
ಮಯನೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದಿನಿಸುವ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನೀವು ತಪ್ಪದೆ ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೂ
ಹೊಂದುವಿರಿ. ||೯೮|| ವಿರಕ್ತರು ಅಥವಾ ಕಾಮಲಂಪಟರು, ವಿಷಯಾತುರರು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರು
ಆದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಪೂರ್ಣಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವವರಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು ||೯೯||
ಸಂಸಾರವೆಂಬದು ಒಂದು ಮಾಯಾಸಾಗರವು. ಜನತೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವದು.
ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಕೃಚಿತ್ತಾಗಿ ತೋರುವ ಗುರುಭಕ್ತನು ಶಿವನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವನು. ||೧೦೦||
ಅಂತಹನೇ ಭವನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಆಚೆ ದಡವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಸ್ವರ್ಗ-ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾ
ರವು ಆತನಿಗೆ ದೊರಕುವದು. ಹೀಗೆಂದು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುವವು. ||೧|| ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಸೋಮ

ವಾರದ ವ್ರತ'ವುಂಟು. ಅದು ಒಳ್ಳೇ ಸುಖಪ್ರದವಾದುದು. ಸೋಮವಾರ ಶಂಕರನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳೂ ಪೂರೈಸುವವು ||೨|| ನಕ್ಷ ಭೋಜನ, ಉಪವಾಸಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷತಃ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ವೈದಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ಲೌಕಿಕ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ||೩|| ಗೃಹಸ್ಥ ಮೊದಲೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಸುವಾಸಿನಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಕುವಾರಿಯರು ಇವರೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರೂ ಸಹ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ||೪|| ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಒಂದು ಆಖ್ಯಾನ ವುಂಟು. ಅದು ಹೇಳಲು ಒಳ್ಳೇ ಗಹನವಾದುದಾಗಿದೆ. ಋಷಿಗಳಿರಾ, ಅದನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ||೫|| ಇದು ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದೊಳಗಿನ ಕಥೆಯು. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವ ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಯಾವರ್ತದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದನು ||೬|| ಚಿತ್ರ ವರ್ಮನೆಂದು ಆತನ ಹೆಸರು. ಅವನು ದರ್ಮಾತ್ಮನು. ಹರುಷದಿಂದ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವನು. ||೭|| ಆತನು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತು ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು. ಅತ್ಯಂತ ಶೂರನೂ ಪರಾಕ್ರಮಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದ್ದನು. ||೮|| ಹೆಂಡತಿ ಯೊಡನೆ ಧರ್ಮ ಮಾಡುವನು. ಮಗನ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವನು. ಅಂತೂ ಕೆಲವು ಕಾಲವು ಕ್ರಮಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಹುಟ್ಟಿತು. ||೯|| ಅವಳು ಸುಂದರಿಯೂ ಸುಲಕ್ಷಣಿಯೂ ಆಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಹೋಲುವಳು. ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಹರಡಿದಂತೆ ಅವಳ ಲಾವಣ್ಯವು ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು ||೧೦|| ರಾಜನು ಅವಳ ಜಾತಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲೋಸುಗ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿದನು. ಆಗ ಬಹು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಜಾತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು. ||೧೧|| “ಕನ್ಯೆಯು ಸುಲಕ್ಷಣಿಯಾಗಿರುವಳು.

ಜನ್ಮನಾವನು 'ಸೀಮಂತಿನಿ' ಎಂದು. ಉಮೆಯಂತೆ ಮಾಂಗಲ್ಯವೂ, ದಮಯಂತಿಯಂತೆ ರೂಪವು ಉಂಟು. ||೧೨|| ಭಾಗೀರಥಿಯಂತೆ ಕೀರ್ತಿವಂತಳೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯಂತೆ ಗುಣರಾಸಿಯೂ ದೇವಮಾತೆಯಂತೆ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಜಾನಕಿಯಂತೆ ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ||೧೩|| ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಾಂತಿಯುತಳೂ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಶಾಂತಮನದವಳೂ ಆಗಿ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ದುರಂಧರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುವಳು " || ೧೪ || ಹೀಗೆಂದು ಜಾತಕದ ಫಲವನ್ನು ಕಂಡರು. ಅದರಿಂದ ರಾಜನು ತೀರ ಹರಸಿತನಾದನು. ಆನಂದದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ||೧೫|| ರಾಜನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅರಸನ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಾಡಿದನು. ||೧೬|| " ಅರಸೇ ! ನನ್ನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳು. ನಾನು ಕನ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣವನ್ನು ಹೇಳುವೆ. ನಿನ್ನ ಮಗಳು ತನ್ನ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವರುಷದ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ವಿಧವೆಯಾಗುವಳು" ಎಂದನು. ||೧೭|| ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಸನು ದುಃಖದಿಂದ ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು. ಮತ್ತು ಹಾರುವನ ವಚನದಿಂದ ಬಹಳೇ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದನು; ||೧೮|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಈ ಭವಿತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲವೂ ಈಶ್ವರಾಧೀನವೆಂದು, ಅರಸನ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದನು. ||೧೯|| ಮುಂದೆ ಆ ರಾಜಕನ್ಯೆಯು ಬೆಳೆಯಹತ್ತಿದಳು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಏಳು ವರುಷಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಅವಳಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಂತು ಎಂದು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ||೨೦|| ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ವೈಧವ್ಯವು ಬರುವದೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೇಳಿರುವನು. ಆ ಮಾತನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡು ರಾಜನೂ ರಾಜನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತರಾಗುವರು. ||೨೧|| ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಕನ್ಯೆಯು ಸಖಿಯರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗಳಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವರು

ಷಕ್ಕೆ ವೈಧವ್ಯವುಂಟಾಗುವುದು ಎಂದು ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು. || ೨೨ || ಇಂತು ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಕನ್ಯೆಯು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದಳು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯು ಬಂದಳು. || ೨೩ || ಅವಳು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಮುನಿಯ ಹೆಂಡತಿಯು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಮೈತ್ರೇಯಿಯೆಂದು. ಮಾನನೀಯಳಾದ ಅವಳು ಮನೆಗೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಕನ್ಯೆಯು ಅವಳ ಕಾಲಿಗೆ ಎರಗಿದಳು. || ೨೪ || ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಸಂಪುಟದಂತೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದಳು. “ಅಮ್ಮಾ! ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು” ಎಂದು ಕರುಣಾವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. || ೨೫ || “ಮುತ್ತೈದಿತನದ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಂತೆ, ದಯಮಾಡಿ ನನಗೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ತೀರ ಚಂಚಲವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕಾಲಿಗೆರಗಿದಳು. || ೨೬ || ಆಗ ಮೈತ್ರೇಯಿಯು ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ನೀನು ಉಮಾರಮಣನಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗು. ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಮುತ್ತೈದಿತನವು ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. || ೨೭ || ಕನ್ಯೆಯು ವಿನಯದಿಂದ— “ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳು. ನಿನೇ ನನ್ನ ತಾಯಿ. ಆ ವ್ರತದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳುಹು” ಎಂದಳು. || ೨೮ || ಬ್ರಾಹ್ಮಣವತ್ತಿಯು ಆ ಕನ್ಯೆಗೆ ಹೇಳಿದುದೇನೆಂದರೆ— “ವತ್ಸೆ! ಅದು ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವು. ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. || ೨೯ || ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಗೌರೀಹರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. || ೩೦ || ಶಿವನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಭಿಷೇಕದಿಂದ ಪಾಪಕ್ಷಯವಾಗುವುದು; ಪೀಠಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ದೊರಕುವುದು; ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ-ಸೌಖ್ಯಗಳುಂಟಾಗುವವು. || ೩೧ || ಧೂಪಾರ್ಚನೆಯಿಂದ ಸುಗಂಧವುಂಟಾಗುವುದು; ದೀಪಾರ್ಪಣೆ

ಯಿಂದ ಕಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವುದು; ನೈವೇದ್ಯದಿಂದ ಭೋಗ-ಭಾಗ್ಯಗಳು ದೊರಕುವವು; ತಾಂಬೂಲ ದಾನದಿಂದ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗುವಳು. ||೩೨|| ವಂದನದಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ದೊರಕುವವು.
 ಶಿವಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ಅಪ್ಪೇಶ್ವರ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ||೩೩|| ಶಿವಸಂಬಂಧದ ಹೋಮದಿಂದ ಕೋಶವು
 ಪೂರ್ಣವಾಗುವದು, ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ
 ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಯು ಉಂಟಾಗುವದು ||೩೪|| ಇಂತಹ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಕನ್ಯೆಯೆ ! ನೀನು
 ಮಾಡು. ಭಯ, ದುರಿತಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ಮಹಾಕ್ಷೇಶವು ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ||೩೫|| ಗೌರೀ
 ಹರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಪಾತಕಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವವು. ” ಇಂತೆಂಬ ವ್ರತ ಮಹಾತ್ಮೆ
 ಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಕೂಡನೆ ವ್ರತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು. ||೩೬|| ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಕೂಡಲೆ
 ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಹತ್ತಿದಳು. ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಳಾದ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆಯು ಚಿಂತಿಸ ಹತ್ತಿ
 ದನು. ||೩೭|| ಅರಸು ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಮಗಳ ಮದುವೆಯನ್ನಂತೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.
 ಮುಂದೆ ಅವಳ ಪ್ರಾರಬ್ಧಭೋಗವಿದ್ದಂತೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು. ||೩೮|| ವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು
 ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿದನು. ಅವನು ನಳರಾಜನ ವಂಶದವನೂ ಇಂದ್ರಸೇನನ ಮಗನೂ ||೩೯|| ಆದ ಚಂದ್ರಾಂಗದ
 ನೆಂಬ ಉತ್ತಮ ವರನನ್ನು ಕರೆತಂದನು. ಅವನು ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ತೇಜವುಳ್ಳವನು. ಅವನೊಂದಿಗೆ
 ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದನು. ||೪೦|| ಎಲ್ಲ ರಾಜರು, ಮಾಂಡಲಿಕರು, ಋಷಿಗಳು,
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರು, ಬೀಗರು ಲಗ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಳ್ಳೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಲಗ್ನ ಸಮಾರಂಭವು
 ನೆರವೇರಿತು. ||೪೧|| ರಾಜನು ಹಲವು ಬಗೆಯ ದ್ರವ್ಯ-ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೀಗರನ್ನೂ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ

ದಾನ-ದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದನು. ||೪೨|| ಇಂತು ಸಡಗರದಿಂದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನ್ನಣೆಯಿತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಯು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೂತನ ದಂಪತಿಗಳ ಸಡಗರವನ್ನು ಕಾಣಲು, ಅಳಿಯನನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡನು. ||೪೩|| ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೆಲ ಕಾಲ ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತನು. ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿ ಹೊರಟನು. ||೪೪|| ರಾಜಪುತ್ರನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಮುನಾ ನದಿಗೆ ಹೋದನು. ||೪೫|| ರಾಜಪುತ್ರನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಕ್ಕುತ್ತಲೆ, ಆತನೊಂದಿಗೆ ಬಹು ಜನರು ನದಿಯಲ್ಲಿಳಿದರು. ವಿನೋದದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಈಜುವರು, ಅತಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವರು. ||೪೬|| ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜಲವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ರಾಜಪುತ್ರನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ಕಾಣದಾದನು. ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಹಾಹಾಕಾರವುಂಟಾಯಿತು. ಜನರೆಲ್ಲರು “ತೆಗೆಯಿರಿ ! ತೆಗೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದರು. ||೪೭|| ಕುಮಾರನೊಂದಿಗೆ ಸೈನ್ಯವಿತ್ತು, ಪ್ರಬಲವಾದ ನಾವಾಡಿಗರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶೋಧಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಕುಮಾರನು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ||೪೮|| ಹೊಳೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೈನ್ಯವು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತು ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತದೊಡನೆ- “ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯನು ಮುಳುಗಿದನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ||೪೯|| “ಕಾಲಿಂದಿಯ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಅಳಿಯನು ಈಜುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಕೂಡಲೆ ಕಾಣದಂತಾಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು.” ||೫೦|| ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಅರಸನು ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡನು. ಕನ್ಯೆಯು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ||೫೧|| ಅರಸು ಕನ್ಯೆಗೆ

ಆಶ್ವಾಸನೆಯಿತ್ತನು. ತಾನು ಧಾವಿಸಿ ಹೋಗಿ, ಕನ್ಯೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಶೋಕಿಸುವ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿದನು. ||೫೨|| ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಶೋಕಿಸುತ್ತ ದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಲಾಪಿಸಹತ್ತಿದಳು- “ದೇವಾ, ತ್ರಿಪುರಾಂತಕನೆ ! ನಿನಗೆ ನಾನು ಶರಣಾಗತಳಾಗಿದ್ದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮರಣದ ಸಮಯವುಂಟಾದುದು ಎಂತು ? ||೫೩|| ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಕ್ಕೆ ಪತಿಯ ಮರಣವೆಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣವನ್ನು ಹಿಡಿದೆನು. ಸೋಮವಾರದಂದು, ನಿನ್ನೊಡನೆ ಗೌರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದುದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು, ||೫೪|| ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬಹುದಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದೆನು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದಿ ಶಂಕರಾ ! ಇದು ನಿನಗೆ ಕೇವಲ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು. ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು” ||೫೫|| ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ತನಗೆ ಗುರುವೆನಿಸಿದ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಳು- “ಅಮ್ಮಾ ! ನೀನು ಹೇಳಿದ ವ್ರತವು ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿ. ||೫೬|| ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶಿವ-ಭವಾನಿಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದೆನು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮ್ಮಾ ! ನಿನಾದರೂ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಶಂಕರನಿಗೆ ವಿನಂತಿಸು.” ||೫೭|| ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ದುಃಖದಿಂದ ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಬೇಗನೆ ಹೊರಟಳು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಪ್ರಾಣಕೊಡುವೆನೆಂದು ವೇಗದಿಂದ ಯಮುನಾ ನದಿಗೆ ನಡೆದಳು. ||೫೮|| ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆಯು ಧಾವಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಹೋದನು. ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಅಲಿಂಗಿಸಿ, ಬಹುವಾಗಿ ದುಃಖಿಸಿದನು. ||೫೯|| ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತರು, ಸಕಲ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ದುಃಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ಅವರು ನಾವಾಡಿಗರನ್ನು ಕರೆದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶೋಧಿಸಲೇಳಿದರು. ||೬೦|| ನದಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಶೋಧಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಃಖಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅರಸನು ಅವಳನ್ನು ಸಂತೈಸಿದನು. ||೬೧|| ರಾಜಕುಮಾರನ ಸೇವಕರಾದರೂ ಬಹಳ

ವಾಗಿ ದುಃಖಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಾಂಗದನ ತಂದೆಯಾದ ಇಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಪುತ್ರಶೋಕದ ವೃತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಹೋದರು. || ೬೨ || ಅವನೂ ಈ ವೃತ್ತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ದುಃಖಿಸಿದನು. ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಮಗನು ಸತ್ತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. || ೬೩ || ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅತ್ತು ಕರೆದು ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡಿದರು. “ಹಾಯ್ ಹಾಯ್ ಕುವಾರಾ” ಎನ್ನುತ್ತ ಎದೆ ಎದೆ, ತಲೆ ತಲೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. || ೬೪ || ಹಾ ಹಾ ಮಗುವೆ, ತಾತಾ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಇಂದ್ರಸೇನ ಅರಸು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಜ ಕುಲವು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲರೂ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. || ೬೫ || “ರಾಜಪುತ್ರನೆ, ನೀನು ಅದೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ” ಎಂದು ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಅಳುವಳು. ತಾಯಿ-ತಂದೆ-ಮಾವಂದಿರು ಮೊದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಖಿನ್ನರಾಗಿ ಕುಳಿತರು. || ೬೬ || ಸೀಮಂತಿನಿಯು ತಂದೆಗೆ-“ತಾತಾ! ನಾನು ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವೆ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವೈಧವ್ಯದಿಂದ ಬದುಕಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? || ೬೭ || ಹೇಗೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಪ್ರೇತವಿಲ್ಲದೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಲು ಬರಲಾರದೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಿಳಿಸಿದರು. || ೬೮ || ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಶೋಧಿಸಬೇಕು. ಕನ್ಯೆಯೊಡನೆ ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡುವುದೆಂತು? || ೬೯ || ಇನ್ನು ಸದ್ಯದ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತವು ದೊರಕುವವರೆಗೆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆದಿರಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಜನು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿದನು. || ೭೦ || ಮಂತ್ರಿ-ಪುರೋಹಿತರು-“ವತ್ಸೆ! ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ದುಃಖಿಸಲೇಕೆ? ಮುಂದೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಭವಿತವ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅಶಕ್ಯವು. || ೭೧ || ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ದೇವನ ಕಾರ್ಯವು ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗತ್ತೋ ಅದು ಆಯಿತು. ದುಃಖಿಸಿ

ಮಾಡುವುದೇನು?" ಹೀಗೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೋಧಿಸಿ, ಅರಸನಿಗೆ ನಡೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. || ೭೨ || ಉಭಯ ರಾಜರು ಹೊರಟರು. ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇಂದ್ರಸೇನನಂತೂ ತೀರ ದುಃಖ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಪುತ್ರಶೋಕವನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯದಾದನು. || ೭೩ || ಮಗನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು. ಅದರಿಂದ ದಾಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಅವನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರು. || ೭೪ || ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿ ಸಹ ರಾಜನನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರಿಸಿದರು. ಪುತ್ರಶೋಕವು ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೂಲಕ ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭೋಗದಲ್ಲಿ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. || ೭೫ || ಚಿತ್ರವರ್ಮಾ ರಾಜನು ಮಗಳ ಮೇಲಿನ ಆತ್ಮಂತಿಕವಾದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಹತ್ತಿದನು. ಆದರೆ ಅವಳು ವೈಧವ್ಯವು ಲೋಕನಿಂದೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಸನ್ನದ್ಧಳಾಗುವಳು. || ೭೬ || ರಾಜನು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು—“ಮಗಳೆ! ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರನಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿರುವಿ. ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮಗನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಾವು ಜೋಕೆ ಮಾಡುವೆವು. || ೭೭ || ಪ್ರೇತವು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ವೈಧವ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷವು ಕ್ರಮಿಸಲಿ ಮಗಳೆ! ಅನಂತರ ನೀನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಿಯಂತೆ” ಎಂದನು. || ೭೮ || ತಂದೆಯ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಾವುದೂ ನಿರ್ಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದಳು. ದೇವಾ! ಶೂಲಪಾಣಿಯೇ! ಏಕೆ ನನ್ನನ್ನು ವೈರ್ಯವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುವಿ? || ೭೯ || ಹೀಗೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಜನಾಂಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸೋಮವಾರದಂದು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಈಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. || ೮೦ || ರಾಜಕುಮಾರನು ಯಮನಾ ನದಿಯ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕಾಣದಾದನೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದೆ

೩೫ ನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ



ಸಾಗಕನ್ಯೆಯರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. (೧೮೪)

ಯಷ್ಟೆ ! ಅವನು ವಾಸುಕಿಯು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾತಾಳನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ||೮೧|| ನಾಗ
ಲೋಕದ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ವಿಲಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ನದಿಯ ಮಹಾವೂರದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ
ಕುಮಾರನು ತೇಲುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ||೮೨|| ಆಗ ಚಂದ್ರಾಂಗದನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಿತು. ತೇಲಿಬರುವ ಕುಮಾರ
ನನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದರು. ಅಮೃತವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ
ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದರು. ||೮೩|| ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ತಕ್ಷಕನ ಹತ್ತರ ಕರೆಸೊಯ್ದರು.
ರಾಜಪುತ್ರನು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆ ನಗರವನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ||೮೪|| ಆ ನಾಗಲೋಕದ
ನಗರರಚನೆಯು ಇಂದ್ರಭವನದ ಶೋಭೆಗೆ ಸಮನಾಗಿತ್ತು. ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಹೊಳೆದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ
ಗೋಪುರಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ||೮೫|| ವಜ್ರ, ನೀಲ, ವೈಡೂರ್ಯ, ಮಾಣಿಕ, ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ
ನಗರವು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯೋವಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವುದು. ||೮೬|| ರಾಜಮಂದಿರದ
ನೆಲವು ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯಂತಿತ್ತು. ಮಹಾದ್ವಾರದ ಬಾಗಿಲವು ಬಂಗಾರದ್ದು. ಹಲವಾರು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತ
ಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಉಸಮೆಯಿಲ್ಲದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ||೮೭|| ಮಂದಿರವನ್ನು
ಹೊಕ್ಕು ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಭೆಯೇ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾಕಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿ
ದ್ದರು. ಅಸಂಖ್ಯ ಸರ್ಪಗಳು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು, ರಾಜಕುಮಾರನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡನು.
||೮೮|| ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಸರ್ಪರಾಜನು ಒಳ್ಳೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಅವನು ಸೂರ್ಯ
ನಂತೆ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಹರಡುತ್ತ ತೀರ ಎತ್ತರವಾದ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ||೮೯|| ಎಷ್ಟೋ ನಾಗಗಳ
ಬಿಳಿ ಹೆಡೆಗಳು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಲವು ಮಿನುಗುವ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ರತ್ನ

ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತವಾಗಿದ್ದವು ||೯೦|| ಎಷ್ಟೋ ನಾಗಗಳು ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಮುಕುಟಗಳಿಂದಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭೆಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕನು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ||೯೧|| ರೂಪ ಯೌವನಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ನರಾದ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಹಲವುಬಗೆಯ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೊಳಗಿನ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆ ತಕ್ಷಕನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ||೯೨|| ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕರಾಜನು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಅವನನ್ನು ಕಂಡು, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ||೯೩|| ತಕ್ಷಕನು ನಾಗಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು-“ಎಂತಹ ಕುಮಾರನನ್ನು ತಂದಿರುವಿರಿ? ಎಂತು ಸುಲಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ತೋರುವನಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿದ್ದನು ಇವನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೯೪|| “ಈತನ ಹೆಸರನ್ನೂ ವಂಶವನ್ನೂ ನಾವು ಅರಿಯುವು. ಯಮುನಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಹೇಳಿದರು. ||೯೫|| ತಕ್ಷಕರಾಜನು-“ಎಲೈ ಕುಮಾರನೆ! ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು, ವಂಶವಾವುದು? ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಿ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ ಬಂದಿರುವಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೯೬|| ರಾಜಕುಮಾರನು-“ನಾವು ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರು. ‘ನಳ’ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕ ರಾಜನು ಆಗಿಹೋದನು. ಅವನು ನೈಷಧ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ||೯೭|| ಆತನ ಮಗನು ಇಂದ್ರಸೇನನು. ಅವನೇ ನನಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತ ತಂದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಚಂದ್ರಾಂಗದ ನೆಂದು ಕರೆಯುವರು ನಾನು ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ||೯೮|| ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿ ಯಮುನಾ ನದಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಆಗ ನನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಯೋಗದಿಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆನು ||೯೯|| ನಾನು ತೇಲುತ್ತ ಮುಳುಗುತ್ತ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆಗ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವರೇ ನಿಮ್ಮೆಡೆಗೆ

ಕರೆತಂದರು. ನನ್ನ ದೈವವು ಒಳಿತಾಗಿದೆ. ||೨೦೦|| ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳ ದರುಶನವು ಒದಗಿತು. ನಾನು ಧನ್ಯನು. ನನ್ನ ಜೀವನವು ಕೃತಾರ್ಥವಾಯಿತು” ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದನು. ||೧|| ಕುಮಾರನ ಕರುಣಾವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಕನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಆಗ ‘ಹೆದರಬೇಡ’ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದನು. ||೨|| ಶೇಷರಾಜನು—“ಕುಮಾರನೆ, ಬಾಲಕಾ! ನೀನು ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನವನಾಗಿ ತೋರುವಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಿರಿ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು ||೩|| ತಕ್ಷಕನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ಹರುಷಗೊಂಡನು. ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು—“ನಮ್ಮ ದೇವನು ಶಂಕರನು ||೪|| ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ದೇವನೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಸದಾಶಿವನೆಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಆತನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಮಾದೇವಿಯು ಅಧಿಷ್ಠಿತಳಾಗಿರುವಳು. ಆ ಪಾರ್ವತಿ ಸಹಿತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವೆವು ||೫|| ಯಾವಾತನ ರಜೋಗುಣದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಜನಿಸಿ, ಅನುಪಮವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವನೋ, ಅಂತಹ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸುವೆವು ||೬|| ಯಾವಾತನ ಸತ್ತ್ವಗುಣದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವು ಜನ್ಮತಾಳಿ, ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಾಗಿರುವನೋ ಅಂತಹ ಶಿವನನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವೆವು ||೭|| ಯಾವಾತನ ತಮೋಗುಣದಿಂದ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರಗುಣವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತೋ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಲಯಕರ್ತನೆಂದು ಕರೆಯುವರು ||೮|| ಉತ್ತಾದಕನೂ ಸಂರಕ್ಷಕನೂ ತಾನಾಗಿರುವನು. ಉತ್ಪತ್ತಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿರುವನು. ಮತ್ತು ತೇಜಕ್ಕೆ ತೇಜನಾದವನು ಯಾವನೋ, ಅಂತಹ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವೆವು ||೯|| ಪೃಥ್ವಿ-ಆಪ-ತೇಜ-ವಾಯು ಮತ್ತು ಆಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವನೋ, ಅಂತಹ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವೆವು”

ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರನು ನುಡಿದನು. ||೨೧೦|| “ಎಲ್ಲ ಭೂತಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾನು ಚಿನ್ಮಯನೂ ನಿರಂಜನನೂ ಆಗಿರುವನೋ, ಮತ್ತು ಚಿಂತಿಸಲು ಬಾರದಂತಹ ರೂಪವು ಯಾವನದೋ, ಅಂತಹ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜಿಸುವೆವು. ||೧೧|| ವೇದಗಳು ಯಾವಾತನ ಗುಣಲೀಲೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಕಥೆಗಳಾದವೋ, ತಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಶೇಷರು ಯಾವಾತನ ಕುಂಡಲುಗಳಾಗಿ ಶೋಭಿಸಿದರೋ ಮತ್ತು ಮೂರು ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೂ ಫಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು ಯಾವನೋ, ಅಂತಹ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವೆವು” ||೧೨|| ರಾಜಕುಮಾರನು ಹೀಗೆಂದು ನುಡಿದ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಕ್ಷಕನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದನು. ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ, ‘ತುಷ್ಪನಾದೆ’ ‘ತುಷ್ಪನಾದೆ’ ಎಂದು ನುಡಿದನು ||೧೩|| ಆಗ ತಕ್ಷಕನು—“ರಾಜಪುತ್ರನೆ ! ಈ ಪಾತಾಳಲೋಕದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವೆನು, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಬಿಡು. ಇನ್ನು ಅನಂತಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವಿಯಂತೆ. ||೧೪|| ನನ್ನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ರತ್ನಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವು ಪವಿತ್ರವೆಂದೆನಿಸುವವೋ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನು ಸುಖದಿಂದ ಇರು” ಎಂದನು ||೧೫|| ಈ ನಮ್ಮ ಪಾತಾಳಲೋಕದ ರಚನೆಯು ತೀರ ಅನುಪಮವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹದು ನೋಡಲು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಬೇರೆಡೆಗೆ ದೊರೆಯದು. ಮನೋರಮವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಮೊದಲಾದವು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ||೧೬|| ಅಮೃತವನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಯಾರೂ ಕಾಣರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೆರೆ-ಭಾವಿ-ಸರೋವರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಮೃತದಿಂದ ತುಂಬಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ||೧೭|| ಇಲ್ಲಿ ಮರಣದ ಭಯವಿಲ್ಲ. ರೋಗ, ಪೀಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಅರಿಯರು. ನನ್ನ ನಗರವು ಇಂತಹದಾಗಿದೆ. ||೧೮|| ಕುಮಾರಾ ! ಇಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರು” ಎಂದು ತಕ್ಷಕನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಜಕುಮಾರನು ಕರುಣಾವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದನು.

||೧೯|| ರಾಜಕುಮಾರನು ತಕ್ಷಕನಿಗೆ—“ಮಹಾರಾಜನೆ! ತಂದೆಗೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಂಡತಿಯಿರುವಳು. ಅವಳು ನನಗಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು ||೨೦|| ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಲಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಬೇಗನೆ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ಚರಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ||೨೧|| ನಾನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನೆಂದು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ದುಃಖ ಮಾಡುವರು. ಹೆಂಡತಿಯು ಮತ್ತು ಬಳಗದವರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣಬಿಡುವರು. ||೨೨|| ನಾನು ತಮ್ಮ ಪಾವನತಮವಾದ ಚರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡೆನು. ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ಸಂತುಷ್ಟವಾಯಿತು. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದಿರಿ. ಇನ್ನು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ದರುಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಿ” ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ||೨೩|| ಚಂದ್ರಾಂಗದನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆತನು ಚಂದ್ರಾಂಗದನಿಗೆ ಹಲವು ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ||೨೪|| ಅದರಂತೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳು, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ದುರ್ಮಿಗಳವಾದ ಬಹುಬೆಲೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು, ||೨೫|| ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕುಮಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಕನು—“ಯಾವಾಗ ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಿಯೋ ಆಗ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.” ||೨೬|| ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಸ್ತ್ರ ವಾಹನಗಳನ್ನೂ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಓಡುವ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಗಡ ತನ್ನ ಮಗವನ್ನೂ ಕಳುಹಿದನು. ||೨೭|| ಚಂದ್ರಾಂಗದ ಕುಮಾರನಿಗೆ ತಕ್ಷಕನು ಮನೋಹರವಾದ ಕುದುರೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಒಳ್ಳೆ ಹರುಷದಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು. ||೨೮|| ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ಕೂಡಲೆ ತಕ್ಷಕನಿಗೆ ನಮಿಸಿ

ದನು. ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಾಗಕುಮಾರನೂ ಇದ್ದನು. ||೨೯|| ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ಮುಳುಗಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯೊಡನೆ ಹೊರಬಂದನು. ಅಲ್ಲದೆ ನದಿಯ ದಂಡೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ||೩೦|| ಅಂದು ಸೋಮವಾರವಿದ್ದುದರಿಂದ ಸೀಮಂತಿನಿಯ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅವಳೊಡನೆ ಸಖಿಯರು ಬಂದು, ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ||೩೧|| ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಚಂದ್ರಾಂಗದನನ್ನು ನೋಡಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಸಖಿಯರಿಗೆ-“ನೋಡೇ ಸಖಿ ! ಆ ಯುವಕನು ನದಿಯ ನೀರೊಳಗಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದನಲ್ಲ ! ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಾಗಕುಮಾರನೂ ಇರುವನು. ||೩೨|| ಅವನು ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸನಿರಬಹುದು. ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ನೋಡಲು ಮನೋಹರನಾಗಿ ತೋರುವನು. ||೩೩|| ಈತನ ರೂಪವು ಎಂತಿರುವುದು ನೋಡಿ. ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಂತೆ ಮಿನುಗುವುದು. ಇವನು ಧರಿಸಿದ ಹೂಮಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಗಳು ಇವುಗಳ ಪರಿಮಳವು ಸುಗಂಧಿತವಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ||೩೪|| ಅತಿ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಾಸನೆಯು ಹತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ವರೆಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೊದಲು ಎಂದಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಈ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವದು. ||೩೫|| ಈತನ ರೂಪವು ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಶಂಕಿಸುತ್ತ ಭಯಭೀತಳಾಗಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಹತ್ತಿದಳು. ||೩೬|| ಆತ್ತ ಚಂದ್ರಾಂಗದನೂ ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ-“ಇವಳು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿರಬಹುದೇ ? ಆದರೆ ಇವಳ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಸೂತ್ರ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಗಳು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ? ||೩೭|| ಮೈಮೇಲಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದನು. ಅರಿಶಿಣವೂ ಮುಂಗೈ ಕಂಕಣಗಳೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಂತೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲಿತಳಾದ ಮೂಲಕ ರೂಪಹೀನಳಾಗಿ ತೋರುವಳು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಹೋಲುವಳು.” ||೩೮|| ಹೀಗೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ,

ಅವಳ ರೂಪವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಕುದುರೆಯಿಂದಿಳಿದು, ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು ||೩೯||
ಹಾಗೂ ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ಹತ್ತರ ಕರೆದು, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೇಳತೊಡಗಿದನು-“ ನೀನು ಯಾವ
ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ ? ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಯಾರು ಹೇಳು. ||೪೦|| ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ಕಳೆಗುಂದಿರುವಿ ?
ಶೋಕ ವಃಗ್ನಳಾಗಿ ತೋರುವೆ ? ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೇನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಹೇಳು, ಅತೀ ಸ್ನೇಹದಿಂದ
ಕೇಳುವೆ” ಎಂದನು. ||೪೧|| ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವಳು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಾನು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತ
ವನ್ನು ತಿಳುಹಿಸೆಂದು ಸಖಿಗೆ ಸನ್ನೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದಳು. ||೪೨|| ಆಗ ಸಖಿಯು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚಂದ್ರಾಂಗ
ದನನ್ನು ಕುರಿತು-“ ಎಲೈ ಮಹಾಪುರುಷನೇ ! ಈಕೆಯು ಈ ದೇಶದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆಂಬ ರಾಜನ ಮಗಳಾದ
ಸೀಮಂತಿನಿಯು. ಚಂದ್ರಾಂಗದ ರಾಜನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯು. ||೪೩|| ಇವಳ ಪತಿಯಾದ ಚಂದ್ರಾಂಗದನು
ಅತಿ ಸುಂದರನು. ಇಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು. ||೪೪|| ಅದರಿಂದ
ಶೋಕಿಸುತ್ತ ವೈಧವ್ಯ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿರುವಳು. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದುಃಖಿತಳಾದ ಮೂಲಕ ಸೌಂದ
ರ್ಯವು ಹೀಗೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ||೪೫|| ಇವಳು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ
ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸ್ನಾನದ ನಿಮಿತ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಳು. ||೪೬|| ಇವಳ ಅತ್ತಿಮಾವಂದಿರು
ವುತ್ರಶೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಾಗ, ಶತ್ರುಗಳು ಅವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರು
ವರು. ||೪೭|| ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಉಪವಾಸವೇ ಮಾಡುವಳು. ಶೂಲವಾಣಿ
ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಳು.” ||೪೮|| ಸಖಿಯರು ಇಂತಿಷ್ಟು ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೀಮಂತಿನಿಯು
ತಾನಾಗಿ-“ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರು ನೀವಾರು ? ಮನ್ಮಥನಂತ ಸುಂದರ ರೂಪವು ನಿಮಗುಂಟು. ||೪೯||

ನೀವು ಗಂಧರ್ವರೊ, ದೇವರೊ, ಕಿನ್ನರರೊ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧುವರರೊ? ಯಾರು? ಮಾನವರಂತೆ ನರರೂಪ
ಧರಿಸಿರುವಿರಿ. ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ? ||೫೦|| ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ನೀವು ತೀರ
ಗೂಢವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವಿರಿ. ಈ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಅದೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುರುತು ಹತ್ತ
ಲೊಲ್ಲದು. ||೫೧|| ಆಪ್ತಭಾವವು ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವುದು. ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಜನರಂತೆ
ತೋರುವಿರಿ. ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಬೇಕು.” ಎಂದು ಪತಿಯು ರೂಪವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು
ಕೊಂಡಳು. ||೫೨|| ಪತಿಯು ರೂಪವನ್ನು ನೆನಪಿ, ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ದುಃಖಾಶ್ರುಗಳನ್ನು
ಉದುರಿಸುತ್ತ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಅತಿಶಯವಾಗಿ ದುಃಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ||೫೩|| ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳ
ದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡು ಕುಮಾರನು ಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಕುಳಿತನು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು
ತಾನು ದುಃಖಿಸತೊಡಗಿದನು. ||೫೪|| ಕೆಲಹೊತ್ತು ದುಃಖಿಸಿ, ಅಮೇಲೆ ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು
ತೋಳೆದುಕೊಂಡನು. “ಇನ್ನು ಶೋಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು. ನನ್ನನ್ನು ಸಿದ್ಧನೆಂದು ಕರೆಯುವರು.” ಎಂದನು.
ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಶೋಕಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ರಾಜಕುಮಾರನು ಹತ್ತರ ಬಂದನು. ಅವಳ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು,
ಪ್ರೇಮಭಾವದಿಂದ ಮಾತಾಡಿದನು. ||೫೫|| ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ- “ಎಲೈ ಸುಂದರಿ, ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ನಾನು
ಕಣ್ಣುಟ್ಟು ಕಂಡಿರುವೆನು. ನೀನು ಸುಖಿಯಾಗಿರು ||೫೬|| ನಿನ್ನ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು
ಬೇಗನೆ ಬರುವನು. ಇನ್ನು ನೀನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಇಂದಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪತಿಯು ದರ್ಶನ
ವಾಗುವುದು. ||೫೭|| ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನನ್ನ ಮಿತ್ರನು. ಆತನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವುದು. ಬಾಲೆಯೆ !
ಇನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಸಂತಯಗೊಳ್ಳಬೇಡ. ಸದಾಸಿವನ ಚರಣಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವೆ.” ಬೀಗೊಂದು

ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ : ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗದು. ' ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ದುಃಖವು ಹೊರಸೂಸಿತು. ||೬೦|| ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಗಳು ನೂರಾರು ಧಾರೆಗಳಾಗಿ ಚಿಮ್ಮತೊಡಗಿದವು. ಈತನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಂದು, ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದಳು. ||೬೧|| ಮುಖಕಮಲವು ಪತಿಯಂತೆ ತೋರುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಚೆಂದ ಕಾಣುವವು. ದ್ವನಿಯು ಅತಿಶಯ ಕೋಮಲವಾಗಿದೆ. ಮಾತು ಚಾಪಲ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ ನಗೆಮೊಗದಿಂದ ಮಾತಾಡುವನು. ||೬೨|| ನನ್ನ ಪತಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಮೃದು ವಾದುದು. ಈತನು ಹರ್ಷದಿಂದ ಅವನಂತೆಯೇ ಮಾತಾಡುವನು. ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದೊಡನೆ ಆತನ ಶರೀರದ ಮೃದುತ್ವವು ತೋರಿಬಂತು. ||೬೩|| ನನ್ನ ಪತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಅವೇ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇವನೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನು. ||೬೪|| ಈತನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ನನ್ನ ಮನವು ಕರಗುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಧಾರೆಗಳು ಸುರಿಯುವವು ಎನ್ನುವಳು. ಇವೆಲ್ಲ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುವಳು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಸಂಶಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವಳು. ||೬೫|| ದೈವ ಹೀನಳು ನಾನು ಇನ್ನೆಂತು ಪತಿಯು ಮರಳಿ ಬರುವನು ? ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದುದು ನಿಶ್ಚಿತವು, ಅಂದಮೇಲೆ ಇದೆಂತಹ ಭ್ರಾಂತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ? ||೬೬|| ಸತ್ತ ಪತಿಯು ಮರಳಿ ಬಂದನೆಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಈ ವರೆಗೂ ನಾನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಇದೆಂತಹ ಭ್ರಾತಿಯು ನನ್ನ ಮನಕ್ಕಾಗಿದೆ ? ||೬೭|| ಈತನು ವೇಶಧಾರಿಯಾದ ಠಕ್ಕನೋ ರಾಕ್ಷಸನೋ ಯಕ್ಷನೋ ಕಿನ್ನರನೋ ಇಲ್ಲವೆ ಕಪಟವೇಶ ದಿಂದ ಬಂದ ಮಾನವನೋ, ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವಳು. ||೬೮|| ಅಥವಾ ಮುನಿಯ ಹೆಂಡತಿಯು ಹೇಳಿದ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಫಲವೋ, ಇಲ್ಲವೆ ಗಿರಿಜಾನಾಥನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವನೋ ? ಎಲ್ಲವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವು"

ಎಂದೆನ್ನುವಳು. ||೬೯|| ಶಂಕರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ದುಃಖವಿಕಾರವು? ಚಿಂತಿಸಿದುದನ್ನೆ ಪಡೆ
ಯುವೆನು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರವುಳ್ಳವಳಾದಳು ಸೀಮಂತಿನಿಯು ||೭೦|| ಇಷ್ಟಾಗುತ್ತಿರಲು, ರಾಜಕುಮಾರನು
ತಾನು ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿದನು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ನಿರೋಪವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ||೭೧||
ಕುದುರೆಯು ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಓಡಿತು. ಬೇಗವಾಗಿಯೇ ಅವನು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದನು, ತನ್ನ ಸಂಗಡ
ಬಂದ ವಾಸುಕಿಯ ಮಗನನ್ನು ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ||೭೨|| ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ- “ನೀನು ಹೋಗಿ
ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ತಿಳಿಸು. ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ
ವಾಗಿ ತಿಳಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ||೭೩|| ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನಾಗಕುಮಾರನು ಬೇಗನೆ ರಾಜ
ಭುವನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ನಗರಾಧಿಪನಿಗೆ ಕಠೋರ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಿದನು. ||೭೪||
ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಕುಟುಂಬದೊಡನೆ ನಗರದಿಂದ ಹೊರಹೊರಡಿರಿ; ಚಂದ್ರಾಂಗದನ ದರುಶನ
ವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಆತನು ತಕ್ಷಕನ ಮಿತ್ರತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ
ಡಿರಿ. ||೭೫|| ಕಾಲಿಂದಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನೆಂಬ ಮಾತು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು
ಒಡೆಯನಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ ಮಾಡಿರುವಿರಿ, ಇಂದ್ರಸೇನನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿರುವಿರಿ. ||೭೬|| ಈಗ
ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ— ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ
ಕೂಡಲೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿರಿ. ಇಂದ್ರಸೇನನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿರಿ. ||೭೭|| ತಕ್ಷಕನಂಥ
ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಜನ ಆಸ್ತ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗಿದೆ. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಎಲವುಗಳನ್ನೇ ಮುರಿಯುವನು. ಚಂದ್ರಾಂಗ
ದನ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಚರ್ಚನ ಪಡೆಯಲು ಬೇಗ ನಡೆಯಿರಿ ||೭೮|| ನಿವು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ,

ಈಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವೆನು. ತಕ್ಷಕ ರಾಜನು ನನಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈತನ ಸಂಗಡ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆ" ||೭೯|| ಎಂದು ಗುಡುಗಿದನು. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ದಾಯಾದರು ಎಲ್ಲರೂ ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. — ನಾವು ಹೀನಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆವು. ಈಗ ಶರಣು ಹೋಗುವದೇ ಒಳಿತು. ||೮೦|| ನಾವು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಹೋದರೆ, ತಕ್ಷಕನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವನು. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ನಿಂದೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು." ||೮೧|| ಹೀಗೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಇಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನನ್ನು ಕಾಠಾಗೃಹದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು. ಹಲವು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಣಗೊಳಿಸಿ, ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ||೮೨|| ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ವಿನಯದಿಂದ — “ನಮ್ಮಿಂದ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಎರಗಿದರು. ||೮೩|| ತಕ್ಷಕಪುತ್ರನು ಇಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಹರುಷದಿಂದ — “ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ವಾಸುಕಿಯ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಮರಳಿ ಬಂದಿರುವನು.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ||೮೪|| ಆ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅರಸನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದುಃಖವು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಮೂರ್ಛಾಗತನಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ||೮೫|| ನಾಗಕುಮಾರನು ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದನು. “ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆಯಿರಿ, ಅನಂದಿತರಾಗಿರಿ; ಮಗನು ನಿಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವನು” ಎಂದು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೮೬|| ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅರಸನು ಹರ್ಷಿತನಾದನು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದನು. ನಗರವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಲು, ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತನು. ||೮೭|| ಹೀಗೆ ನಿರೋಪವನ್ನಿತ್ತು ಇಂದ್ರಸೇನರಾಜನು ಮಗನ ಭೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಅವನೊಡನೆ ದಾಯಾದರೆಲ್ಲ ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೊರಟರು. ರಾಣಿಯರನ್ನು ಮೊದಲುಗೊಂಡು, ಅಂತಃಪುರದ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ರಾಜನ ಬೆನ್ನು

ಹತ್ತಿ ನಡೆಯಿತು. ||೮೮|| ಮಂತ್ರಿ-ಪುರೋಹಿತರೂ ನಗರದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟರು. ಸತ್ತ ಕುಮಾರನು ಬದುಕಿ ಬಂದ ಕೌತುಕವನ್ನು ಕಾಣಲು, ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ||೮೯|| ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದಿತರಾದರು. ಅರಸನು ಮಹಾ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಮಗನ ಮುಖವನ್ನು ಕಾಣಲೆಂದು ಬೇಗನೇ ಹೊರಟನು. ||೯೦|| ಅರಸನು ವಾಙ್ಮಯ್ಯೆಭವದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟನು. ನಗರದ ಜನರಿಗೂ ಆನಂದವು ಹೇಳಲಸದಳ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯುಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಜಯ-ಜಯಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಅರಸನೊಂದಿಗೆ ನಡೆದರು. ||೯೧|| ಇಂತು ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಮಿಸಿ, ಮಗನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದನು. ಕೂಡಲೇ ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ತಂದೆಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ||೯೨|| ಅರಸನು ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯದಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಆತನ ಕಂಠವು ಗದ್ಗದಿತವಾಯಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇಮಾಶ್ರುಗಳು ಉದುರಹತ್ತಿದವು. ||೯೩|| ಇಂದ್ರಶೇಖನನು ಮಗನಿಗೆ— ಮಗುವೇ ಬಂದೆಯಾ ! ನನಗೆ ಪ್ರಾಣವು ಬಂದಂತಾಯಿತು. ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಈ ವರೆಗೂ ನಾನು ಹೆಣದಂತೆ ಇದ್ದೆನು ಎಂದು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಅರುಹಿದನು. ||೯೪|| ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಿತಿಮೀರಿದುಃಖಿಸಿದನು.— “ಅಮ್ಮಾ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ನೀನು ಈ ವರೆಗೂ ಬಹಳೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ. ||೯೫|| ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನಲ್ಲ, ಶತ್ರುವು. ನನ್ನ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೋದೆನು ನಿಮಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ದುಃಖವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನು. ನಿಮಗೆ ನಾನು ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ||೯೬|| ನಾನು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶೇಷನ ಹತ್ತರ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಇತ್ತ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ನೀವು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದಿರಿ. ||೯೭|| ಮಗನ ಅಂತಃಕರಣವು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವದು. ಆದರೆ ತಾಯಿಯ ಅಂತಃಕರಣವು ಮೇಣದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗನ ಸಲುವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವು ಬಹಳ

||೯೮|| ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ದುಃಖವನ್ನು ಅರಿಯದ ಮಗನು ಮೂರ್ಖನು. ತಾಯಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೊಲೆಯುಣಿಸಿದ ಉಸಕಾರವು ಅವುಲಯವಾದುದು. ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವದು ಅಶಕ್ಯವು. ||೯೯|| ಮಗನಿಗೆ ತಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೈವವು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಜಗದಂಬೆ ದೇವತೆ. ಅವಳ ಋಣವು ಏನು ಮಾಡಿಸರೂ ತೀರದು. ||೧೦೦|| ತಾಯಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮಗನು ಯಮ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಆತನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರನು ಜನಿಸಲಾರನು. ಮತ್ತು ಅವನು ಸಸ್ತ ಜನ್ಮಗಳ ವರೆಗೆ ದರಿದ್ರಿಯಾಗುವನು.” ||೧|| ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ತಾಯಿಯು ಬಂದು ಮಗನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಸಹೋದರ-ಸಹೋದರಿಯರು, ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೆಲ್ಲರೂ, ಪ್ರಧಾನರೆ ಮೊದಲಾದ ನಗರದ ಜನರು ಬಂದರು. ||೨|| ಅವರೆಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭವು ಜರುಗಿತು. ಅವರೆಲ್ಲ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ||೩|| ತಕ್ಷಕನ ಪುತ್ರನು ಇಂದ್ರಸೇನನೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದನಷ್ಟೆ ! ಆತನಿಗೆ ಇಂದ್ರಸೇನನು ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದನು. ||೪|| ತಕ್ಷಕನಿಂದಾದ ಉಸಕಾರ ವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ತಿಳುಹಿದನು. ತಕ್ಷಕನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ನಲ್ಲದೇ ತನಗೆ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ||೫|| ತಕ್ಷಕನು ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರ-ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಗನು ಆತನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನು. ||೬|| ಇಂದ್ರಸೇನನು ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ನಾಗಪುತ್ರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟೊಟ್ಟನು. ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರವರ್ಮ ರಾಜನ ನಗರಕ್ಕೆ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ||೭|| ರಾಜನು ಆಗ -“ನನ್ನ ಸೊಸೆಯು ಬಹಳ ಸುದೈವಿಯು. ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಅವಳ ಧರ್ಮ ದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಮಗನು ಬದುಕಿದನು. ||೮|| ಅವಳು ಶಂಕರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಸೌಭಾಗ್ಯವು

ದೊಡ್ಡದು. ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಮಗನು ಬದುಕುವನು. ನನ್ನ ಸೊಸೆಯು ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯು. ||೯|| ಆದ್ದರಿಂದ
ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಿತ್ರವರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಈ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ”
ಎಂದು ಇಂದ್ರಸೇನರಾಜನು ಹೇಳಿದನು. ||೧೦|| ಸೇವಕರು ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟರು. ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಾಂಗದನ ಶುಭವಾರ್ತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮನೋಹರವಾಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.
||೧೧|| ಆ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ರಾಜನು ಸಂತೋಷಿತನಾದನು. ಒಳ್ಳೆ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದನು.
ಅತಿಶಯವಾಗಿ ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದನು. ಇಂದ್ರಸೇನನಿಂದ ನಿರೋಪವನ್ನು ಹೊಂದಿಬಂದ ದೂತರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ
ಗಳನ್ನೂ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು. ||೧೨|| ಇಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನು ಮತ್ತೆ ಮಗನ ಲಗ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬೀಗರ
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಮಗನಾದ ಚಂದ್ರಾಂಗದನೂ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟುಂಬಪರಿವಾ'ವೂ ಆತನೊಡನಿತ್ತು. ||೧೩||
ಲಗ್ನದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭವು ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಚಂದ್ರಾಂಗದನು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೀಮಂತಿನಿ
ಯನ್ನು ಕಂಡನು. ||೧೪|| ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಿಂದ ತಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ
ದನು; ಅವೃತವನ್ನು ಕುಡಿಸಿದನು. ಆನಂದವೇ ಆನಂದ. ||೧೫|| ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಡದಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಫಲ
ಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಯೋಜನ ದೂರದ ವರೆಗೆ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಬೀರುವಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ
ನಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ವಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆಭರಣಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ||೧೬|| ಇಂತು
ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಸೀಮಂತಿನಿಯು
ಒಳ್ಳೆ ದೈವಶಾಲಿಯು. ಗಂಡನೊಡನೆ ಹೋದಳು. ||೧೭|| ಎಲ್ಲ ನಿಬ್ಬಣವು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಯಿತು.
ಇಂದ್ರಸೇನನು ತನ್ನ ಮಗ ಚಂದ್ರಾಂಗದನನ್ನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ಮಗನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ

ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದನು. ||೧೮|| ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಸೋಮವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಉಪವಾಸದಿಂದಿದ್ದು ಗೌರೀಹರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆದಳು. ಸೀಮಂತಿನಿಯು ವ್ರತವು ಈ ವಿಧವಾಗಿದೆ. ||೧೯|| ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು-“ಸುವಾಸಿನಿಯೇ, ಕೇಳು. ಈ ವ್ರತವು ಇಂತಹ ಅಗಾಧವಾದ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ||೨೦|| “ಇನ್ನು ನೀನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಅಖಂಡವಾಗುವುದು. ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಹು ಜನ ಕನ್ಯಾ-ಪುತ್ರರು ಹುಟ್ಟುವರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವುಂಟು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿರಲಿ.” ||೨೧|| ದಂಪತಿಗಳು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಗುರುವಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ- “ಗುರುವೇ ! ನಿನ್ನ ಚರಣಸೇವೆಯೇ ನಮಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ವ್ರತವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ರತದಿಂದೇನು? ||೨೨|| ನೀನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣದೊಡೆಯನು. ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯುವು. ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳು ನಮಗೆ ಪಾವನ” ಎಂದು ಚರಣಕ್ಕೆರಗಿದರು. ||೨೩|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು - “ನಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಸೋಮವಾರದ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿರಿ. ಅದೇ ಸೇವೆಯು ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದು.” ||೨೪|| ಈ ಮೇರೆಗೆ ಗುರುನಾಥನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕೊಡಲು, ಆ ತರುಣ ದಂಪತಿಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಅವರ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ದರುಶನವು ಒದಗಿತು. ||೨೫|| ಕನ್ಯಾ-ಪುತ್ರರ ವ್ರತವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದರು. ಮಹಾಸಂಭ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಮಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ||೨೬|| ಅಂತಹ ಅನಂವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಹಳೇ ಸಮಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದರು. ||೨೭|| ಅನಂತರ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು

ವಂದಿಸಿ ಆತನ ನಿರೋಪವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋದರು. ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತು. ||೨೮|| ಮುಂದೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವುಳ್ಳ ಐವರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಗುರುವಿನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಮಾಡುವವರಾದರು. ||೨೯|| ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಪ್ರತಿವರುಷವೂ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವರು. ಶ್ರೀಗುರುವಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ||೩೦|| ಇಂತು ಪವಿತ್ರವಾದ ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧನು ಹೇಳಿದನು. ನಾಮಧಾರಕ ಶಿಷ್ಯನು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳುವನು. ||೩೧|| ಗಂಗಾಧರನ ಕುಮಾರನಾದ ಸರಸ್ವತಿಯು ಗುರುವಿನ ಸೇವಕನು-“ವರದ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿಯು ನಮ್ಮ ವಂಶಪರಂಪರೆಯ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವತವು. ||೩೨|| ಆ ದೇವನು ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ತತ್ಕಾಲವೇ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು. ಹೀಗೆ ಆತನ ಬಿರುದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಗೊಳಬೇಡಿ. ||೩೩|| ಸಕ್ಕರೆಯ ಸವಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಉಪಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂಗೈಯೊಳಗಿನ ಕಂಕಣ ಕಾಣಲು ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕೆ ? ||೩೪|| ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರಮಾಣದ ಅಗತ್ಯವೇನು ? ಶ್ರೀಗುರು ಯತಿರಾಯನ ಕೀರ್ತಿಯು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದುದಾಗಿದೆ. ||೩೫|| ಎಲ್ಲ ಜನರೇ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಗುರುನಾಥನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು. ||೩೬|| ಅಮೃತದ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಕುಡಿಯಿರಿ. ||೩೭|| ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆಯು ಒಂದು ಕಾಮಧೇನುವಿನಂತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಪತಿತನಾದವನು ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವನು. ಅದರ ಹೆಸರೇ

ಕಾಮಧೇನುವಾದ್ದರಿಂದ ಬಯಸಿದ್ದೆಲ್ಲವು ಲಭಿಸುವುದು. ||೩೮|| ಶ್ರೀಗುರುಚರಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ ಚಿತ್ತವು ತೋಡ
ಗುವುದೋ ಆತನ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಧಿಸುವವು. ಶ್ರೀಗುರುಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಆಕ್ಷಯ ಪದವು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ
ದೊರಕುವುದು. ||೩೯||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರಾನ್ಮುತೇ, ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ, ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತ್ಯುಪಾಖ್ಯಾನೇ, ಸಿದ್ಧ-
ನಾಮಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ಸೀಮಂತಿನಿ ಆಖ್ಯಾನಂ ನಾಮ, ಪಂಚತ್ರಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

೩೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮನಾದ
ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ಚರಣಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ವಿನಂತಿಸುವನು. ||೧||
“ಸಿದ್ಧಮುನಿಯೆ, ನಿನಗೆ ಜಯಜಯಕಾರವಿರಲಿ. ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವವನು ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ. ಅವಿದ್ಯಾ
ರೂಪವಾದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವಿ. ||೨|| ಮಾಯಾ
ವೋಹವೆಂಬ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಕೃಪಾಸಾಗರ ಶ್ರೀಗುರುನಾಥನೆ ! ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು
ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದಿ. ||೩|| ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಗುರುವಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ
ಯಾದಿ. ಚಿನ್ಮಯಾತ್ಮನಾದ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯೆ ! ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿದಿ.” ||೪|| ಹೀಗೆಂದು ಭಕ್ತಿ
ಯಿಂದ ಸಿದ್ಧನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಗುರುವೂರ್ತಿಯು ಸಂತೋಷಿತನಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅಂಜಕೂಡ